

KIRKEBLAD

FORÅR 2020

VESTER AABY KIRKE

AASTRUP KIRKE

Danmarks kirker på besøg

Legater opløst

- Læs mere inde i bladet

***Påskeblomst!
hvad vil du her?
Bondeblomst fra landsbyhave.***

Danmarks Kirker på besøg

I disse måneder får kirkerne i Vester Aaby og Aastrup ekstra opmærksomhed; redaktionen på Danmarks Kirker, Nationalmuseet, er nemlig gået i gang med undersøgelserne og beskrivelserne af kirkernes bygnings- og inventarhistorie, som udmunder i en udgivelse om disse to kirker samt kirkerne i Diernæs og Vester Skerninge i løbet af sommeren 2020.

af Marie Louise Blyme,

redaktør, Danmarks Kirker, Nationalmuseet

Både Vester Aaby og Aastrup Kirke har mærket historiens vingesus og gennem tiden undergået store forandringer. Særligt restaureringer i midten af 1800-tallet har slettet mange ældre spor, men alligevel er det muligt at rekonstruere ældre bygningskonstruktioner og inventargenstande. Kommer man forbi en af kirkerne, mens de har besøg af Danmarks Kirkers redaktører, som netop leder efter disse spor, kan det nok se lidt underligt ud: én kravler rundt på loftet, mens en anden vender bunden i vejret på altersølvet. Den mindste detalje skal registreres, og alt gøres med en tommestok i den ene lomme og en lampe i den anden. I øvrigt traskes der til tider også rundt på kirkegården, hvor hegn og kirkegårdsbygninger har interesse, mens ældre gravsten, eller gravsten af særlig lokal- eller personalhistorisk betydning, også må registreres.

Dette er blot en lille del af det store arbejde, som redaktionen af Danmarks Kirker står for – og har stået for siden udgivelsen af det første hæfte i 1933. "Kirkeværket", som det hedder i daglig tale, holder til på Nationalmuseet i København, hvor der arbejdes på udgivelserne med beskrivelser af bygning, kalkmalerier, inventar og gravminder (i nævnte rækkefølge) for alle kirker i landet. Det er et stort og grundigt arbejde, som først og fremmest er baseret på nye undersøgelser af kirkerne. To redaktører, en bygningsredaktør og en inventarredaktør, er tilknyttet hver kirke, og de kombinerer markarbejde og arkivundersøgelser i jagten på den mest fyldestgørende beskrivelse af kirkens historie. Arbejdet er ikke overstået på en eftermiddag; vor viden om bygning og inventar hviler på adskillige besøg i kirken, hvor der registreres og opmåles og i nogle tilfælde foretages naturvidenskabelige undersøgelser af træværket (dendrokronologi). Desuden gennemlæses kirkeregnskaber, synsprotokoller og andre arkivalier samt sekundær litteratur. Tegninger, fotografier og arkivalier i Nationalmuseets eget arkiv må også inkluderes, og ingen kirkebeskrivelse er komplet før bestanden af genstande og arkivalier hos de relevante lokale museer og arkiver er blevet undersøgt.

Det igangværende arbejde med kirkerne i Vester Aaby og Aastrup er altså en form for historisk detektivarbejde, og jagten på fakta resulterer i ny viden om kirkernes bygnings- og inventarhistorie. Bygningsredaktørens arbejde fastslår f.eks., at Vester Aaby Kirke, i lighed med andre fynske kirker, har en lang bygningshistorie med en kronologi, som kun i nogen grad kan fastlægges. Da bygningen blev opført i romansk tid bestod den formentlig blot af apsis, kor og skib, hvoraf kun den vestlige del af skibet endnu eksisterer. Denne ældste del svarer til det nuværende skibs østlige fag, hvor man udvendigt på nordsiden endnu aner konturerne af den oprindelige, nu tilmurede norddør. Bredden på denne dør

samt tilstedeværelsen af romanske søjlekapitæler ved kirkens nuværende indgang antyder, at det har været en fornemt udsmykket søjleportal. At kirken havde apsis med halvrund planform vidner korets nuværende sokkel på østfacaden om, idet der her er genanvendt en række krumhugne granitkvadre. På et tidspunkt i den senere del af middelalderen blev pladsforholdene i den romanske bygning for trange, og man udvidede kirken. Mod øst blev kor og apsis revet ned og et langhuskor opført i forlængelse af skibets mure, der tilsvarende blev forlænget mod vest. Hen imod middelalderens slutning blev nordkapellet opført og kirken overhvalvet. Ifølge Odense-bispen Jacob Madsen var der i 1588 et træbygget tårn, men dette blev erstattet af det nuværende tårn, der er opført i årene 1591-98. Endelig blev den søndre korsarm opført i 1842, hvor man nedrev et eftermiddelalderligt våbenhus på kirkens sydside.

Redaktørernes markarbejde må suppleres med arkiv-undersøgelser. For inventarredaktøren gør dette sig f.eks. gældende i arbejdet med de store gravsten fra 1500-tallet i Aastrup Kirke. De er i dag ophængt forskellige steder i kirken, alle i

god stand, hvilket giver mulighed for detaljerede beskrivelser. Tilbage på museet granskes kilderne for yderligere oplysninger, og de fortæller bl.a., at nogle af stenene tidligere har ligget i korgulvet. Til tider arbejdes der dog med de såkaldte døde genstande, som kun kendes fra skriftlige kilder og som ikke længere findes i kirken. Et eksempel på dette er Vester Aabys tidligere altertavle fra 1500-tallet. Selvom den forsvandt i forbindelse med restaureringen i midten af 1800-tallet, har vi gennem kilderne adgang til beskrivelser af tavlens malerier og indskrifter. Ved at sammenligne med samtidige altertavler, som er beskrevet i tidligere udgivelser af Danmarks Kirker, kan vi alligevel opnå en idé om, hvordan tavlen har set ud, og det døde bliver således bragt til live.

Efterhånden som kirkebeskrivelserne tager form, kommer det næste vigtige skridt: fotografen skal med på kirketur. Gennem Kirkeværkets levetid er antallet af illustrationer i udgivelserne steget markant, og i dag kan man ikke forestille sig en kirkebeskrivelse uden en væsentlig mængde tegninger og fotografier. Ikke alene bidrager illustrationerne til en bedre forståelse af de til tider meget tekniske beskrivelser, de er også en uundværlig del af arbejdet med at bevare viden om kirkernes udseende for eftertiden.

Af hensyn til tidligere udgivelser følger bogværket endnu de gamle amtsgrænser fra før 1970; indtil videre er ca. 2/3 af landets kirker beskrevet, og arbejdet fortsætter i disse år med landsbykirkerne i Svendborg, Odense og Vejle Amt. Hver eneste nye udgivelse fra Danmarks Kirker bidrager til dets funktion som et kulturhistorisk opslagsværk, og beskrivelserne af de enkelte kirker i Vester Aaby og Aastrup er således med til at skabe og udvide forståelsen for Danmarks materielle kirkekultur fra romansk tid og frem til i dag. Danmarks Kirker er, ud over udgivelserne i bogform, også frit tilgængeligt i digital form via vores hjemmeside (www.danmarkskirker.natmus.dk); ud over at være et fagligt redskab, er det nemlig også håbet, at Kirkeværket kan være med til at opretholde og udbrede interessen for arkæologi, historie, kunst og ikke mindst kirkekultur.

Menighedsrådsvalg

I indeværende efterår afholdes derved valg til menighedsrådsvalgene og valgproceduren er en smule anderledes end det, vi har været vant til. Vi afholder derfor et informationsmøde den **12. maj 2020 kl. 19.00** i Vester Aaby Præstegård. Kom og vær med til mødet og overvej gerne, om tiden ikke er moden til, at du gør din indflydelse gældende.

Befrielsesaftenen 4. maj

En tradition, der har haft stigende deltagelse i de senere år, er markeringen i Aastrup kirke af befrielsesaftenen 4. maj. I år er det 75 år siden og det er en god anledning til at fortsætte traditionen. Derfor holder vi festgudstjeneste den **4. maj kl. 19** med efterfølgende kaffebord og på et tidspunkt hører vi befrielsesbudskabet som det lød fra London den 4. maj 1945 inden vi synger *Altid frejdig når du går* som afslutning på aftenen.

Strikkeklub

Vi er nogle strikkepiger som vil forsøge at starte en strikkeklub i den nyistandsatte kirkecafe i søndre korsarm i V. Aaby kirke. Ideen er at vi strikker en formiddag om ugen, og det vi fremstiller, vil vi give til Kirkens korshær, som sælger det de kan i Tivoli i København og resten deles ud til hjemløse, så det er meget bredt hvad vi kan fremstille.

Det vil ikke være strik det hele, der vil helt sikkert være kaffe på kanden til at smøre stemmebåndene så vi kan få klaret verdenssituationen og også lige få drøftet lokale nyheder.

Vi forventer at starte op til efteråret, og vi håber, med dette indlæg, at vi kan få doneret noget garn så vi kan komme i gang. Vi er interesseret i uldgarn, strømpegarn og bomuldsgarn.

Hvis i har garn i vil donere kan i henvende jer til:

kirketjener Ida Karottki

eller til Mette Tornbjerg, Strandvejen 30. tlf 42911039.

Årets konfirmander

I Vester Aaby Kirke konfirmeres søndag den 19. april kl. 10.00:

Astrid Kongsgaard Jensen, Strandvejen 121
Cecilie Elise Jensen, Dyssevej 2
Laura Langeskov Juul Jørgensen, Munkeparken 7
Nicole Østergaard Jørgensen, Frederiksbergvej 17
Karoline Delali Kristensen, Svendborgvej 448 A
Cecilie Charlotte Rasmussen, Jens Nielsens Vej 3
Kasper Erik Rasmussen, Jens Nielsens Vej 3
Karla Østergaard Rundkvist, Svendborgvej 431
Caspar Meng Skovmøller, Sveldmøparken 27
Sebastian Bang Sørensen, Bøgebjergvej 19

I Aastrup Kirke konfirmeres søndag den 26. april kl. 10.00:

Lucas Lykke Kjellmann, Bøgebjergvej 22

Alle pr. 5600 Faaborg

Pilgrimsvandring 8. maj

Som tidligere bekendtgjort, planlægger vi en pilgrimsvandring med en efterfølgende gudstjeneste her i løbet af foråret. De nærmere detaljer vil blive bekendtgjort senere, men vi forestiller os en vandring på 10 - 12 km. med mulighed for, at man kan slutte op undervejs. Efter vandreturen vil dagen blive afsluttet med en pilgrimgudstjeneste i én af vore smukke kirker. Det endelige forløb vil blive publiceret på vores hjemmeside i god tid før Store Bededag.

Legater opløst

"Af mine efterladte Midler <skal> udredes 1000 Rigsdaler skriver Tusinde Rigsdaler Rigmønt som skal indsættes med den Bestemmelse, at de aarlige Renter af denne Capital skulle anvendes til Understøttelse i Sygdomstilfælde eller i øvrigt til Føde eller Klæder eller Brændsel for saadanne her i Vesteraabys Sogn hjemmehørende, til Hjælp værdige uformuende som ikke erholde Understøttelse af Fattigvæsenet"

Med sirlig håndskrift prentede Møller J. Eriksen, Lindevads Mølle den 23. april 1855 således i en protokol, som stadig opbevares i Vester Aaby Præstegård. På næste side har Arvefæstegaardmand Christen Jensen Holm 5 år senere tilføjet en lignende passus.

Sammen med legater fra Anne Marie Christensen og Christiane Dorthea Lemming har dette gjort gavn gennem mange år. Der er al mulig grund til at takke disse mennesker for deres tanker og handlinger.

Men årene rulle og skiftes om på jord. Legatmidlernes størrelse og ikke mindst udviklingen i renteniveauet har nu gjort, at der ikke i mange år har været uddelt midler fra legaterne og de seneste uddelinger for omkring 25 år siden var meget symbolske. Derfor er der nu taget den tunge beslutning at anmode Civilstyrelsen om tilladelse til at opløse disse legater. De i vore dage beskedne beløb fra kapitalerne er indgået i den julehjælp, der ligeledes i beskedent omfang er uddelt. Fundatsernes formålsparagraffer er dermed forsøgt overholdt til det sidste.

Protokollerne vil naturligvis fortsat blive gemt og indsatsen derfor ikke blive glemt.

Kirketider forår 2020

		Vester Aaby	Aastrup
Søndag den 1. marts	1. s. i fasten	14.00 Ole Buhl Nielsen	Ingen
Søndag den 8. marts	2. s. i fasten	Ingen	10.15
Søndag den 15. marts	3. s. i fasten	10.15 AVN	9.00 AVN
Søndag den 22. marts	Midfaste	9.00 AVN	10.15 AVN
Søndag den 29. marts	Mariæ Bebudelse	10.15	9.00
Søndag den 5. april	Palmesøndag	14.00	10.15
Torsdag den 9. april	Skærtorsdag	19.00 AVN	16.00 AVN
Fredag den 10. april	Langfredag	10.15	Ingen
Søndag den 12. april	Påskedag	9.00	10.15
Mandag den 13. april	2. påskedag	Ingen	10.15 AVN
Søndag den 19. april	1. s. e. påske	10.00 konfirmation	Ingen
Søndag den 26. april	2. s. e. påske	Ingen	10.00 konf.
Søndag den 3. maj	3. s. e. påske	10.15 AVN	Ingen
Mandag den 4. maj	Befrielsesaften	Ingen	19.00
Fredag den 8. maj	Bededag	* Pilgrimsgudstjeneste	
Søndag den 10. maj	4. s. e. påske	10.15	Ingen
Søndag den 17. maj	5. s. e. påske	Ingen	10.15
Torsdag den 21. maj	Kristi Himmelfartsdag	10.15 AVN	Ingen
Søndag den 24. maj	6. s. e. påske	Ingen	10.15 AVN
Søndag den 31. maj	Pinsedag	10.15	9.00
Mandag den 1. juni	2. pinsedag	Ingen	14.00 Nakkebølle
Søndag den 7. juni	Trinitatis	14.00 Ole B. Nielsen	Ingen

* Da de praktiske forhold endnu ikke er fuldstændigt afklarede bedes interesserede følge med på vores hjemmeside

AVN: Præst Alex V. Nielsen - Intet: Sognepræst Torkil Jensen

Gudstjenester i Lysbjergparken:

En gang om måneden indbydes der en onsdag eftermiddag kl. 14.30 til gudstjeneste i Lysbjergparken. Gudstjenesten holdes for plejecentrets beboere og naboer, men er naturligvis en åben gudstjeneste. Hver anden måned er der altergang. Når vi har drukket kaffe, synger vi en halv times tid efter "Seniorsangbogen".

18. marts

8. april (altergang) AVN

27. maj AVN

17. juni (altergang)

For udefra kommende deltagere koster kaffebordet kr. 30,00

Ferier og fridage:

Torkil Jensen holder ferie fra 14. oktober til og med 20. oktober.

Embedet varetages af Ole Buhl Nielsen og Alex Nielsen.

Kirkebilens kører ved alle gudstjenester.

Ordningen gælder Aastrup og Vester Aaby sognes ældre og gangbesværede.

Kirkebilens bestilles hos Faaborg Taxa tlf. 62 61 88 00

Fælles adresser for begge sogne:

Hjemmeside: www.vesteraabyogaastrupkirker.dk

Sognepræst: Torkil Jensen, Præstegårdsvej 11, 5600 Faaborg. Tlf. 62 61 64 20. Mail: toje@km.dk

Træffes bedst: Tirsdag til fredag formiddag. Lørdag efter aftale. Mandag fridag

Præst Alex V. Nielsen, Skrænten 11, 5800 Nyborg. Tlf. 40 89 44 11. Mail: avn@km.dk

Kirkesanger: Connie Nørregaard. Tlf. 93 92 16 33. Mail: 1967connie@gmail.com

Organist: Margrethe Schmidt. Tlf. 30 17 29 28. Mail: margretheschmidt@gmail.com

Kirketjener Ida Karottki. Tlf. 20 20 17 33. Mail: kirketjenervesteraabyaastrup@gmail.com

Graver: Lene Caspersen, Præstegårdsvej 9, Vester Aaby. Tlf. 51 16 92 66. Mail: grvaaby@gmail.com

Kirkepersonalet har fri mandag.

Menighedsrådsformand: Niels Erik Thing, Svendborgvej 383, 5600 Faaborg, Tlf. 24 45 40 16

Kirkeværge ved begge kirker: Bent Møller, Faurshøjvej 5, 5600 Faaborg, Tlf. 62 61 53 30

Kasserer: Rasmus K. Rasmussen, Tangmosen 38, 5600 Faaborg, Tlf. 62 61 64 48